

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Rok 1869.   Wydano i rozestano dnia 22. Czerwca 1869   **VII. Cześć.**

Nr. 20.

Rozporządzenie c. k. Ministerstwa Sprawiedliwości z d. 4. Maja 1869.,
**dotyczące przydzielenia gminy Półwsie zwierzynieckie do okręgu
miejsko-delegowanego Sądu powiatowego w Krakowie.**

Na mocy §. 2. ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. (Dz. pr. Państwa nr. 59.) wydziela się gminę Półwsie zwierzynieckie z okręgu sądu powiatowego w Liszkach, a przydziela się ją miejsko-delegowanemu sądowi powiatowemu w Krakowie.

Rozporządzenie to wstąpi w życie z dniem 1. Lipca.

Herbst m. p.

Nr. 21.

Obwieszczenie c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z d. 8. Maja 1869.,
liczba 21.353.,

**dotyczące niektórych postanowień względem przyjęcia aspirantów
do jednorocznej służby ochotniczej w armii.**

W dopełnieniu obwieszczeń Namiestnictwa z dnia 23. Stycznia r. b., l. 3632. (Dz. ust. kraj. nr. 9.), z d. 17. Lutego r. b., l. 7771. (Dz. ust. kraj. nr. 15.) i z d. 17. Marca r. b., l. 9712. (Dz. ust. kraj. nr. 17.) ogłasza się rozporządzenie c. k. państwowego Ministerstwa Wojny z d. 24. Kwietnia r. b. oddz. 2., nr. 3050. (nr. 121. Dziennika rozporządzeń armii) z tym dodatkiem, że podług oznajmienia tutejszej c. k. Komendy Jeneralnej z dnia 29. Kwietnia r. b. l. 3948. w. r. będą wspomniane tamże komissyje egzaminacyjne przy XI. komendzie dywizyjnej armii we Lwowie i przy XII. dywizyjnej i wojskowej komendzie armii w Krakowie urzędować na dniu 26. Maja

r. b., potem zaś aż do rozpoczęcia tegorocznego peryodu assenterunku w ostatni czwartek każdego miesiąca, i że prośby aspirantów o przypuszczenie do egzaminu podane być mają przynajmniej na pięć dni przed przypadającym terminem egzaminacyjnym do dotyczącej komendy dywizyjnej, a względnie wojskowej.

Rozporządzenie okólnikowe z dnia 24. Kwietnia 1869. r., oddz. 2.,
liczba 3050.

Z powodu wniesionych zapytań, czy może być dopuszczonym assenterowanie jednorocznych ochotników po rozpoczęciu teraźniejszego peryodu służby czynnej, objaśnia się odnośnie do rozporządzeń okólnikowych z dnia 22. Grudnia 1868. r. nr. prezyd. 4554. i z dnia 4. Stycznia 1869. r., oddz. 2., L. 10.938 z r. 1868., że tylko przyjęcie na rozpoczęty z dniem 1. Marca peryod czynnej służby jednorocznych ochotników do oznaczonego terminu zamknięte zostało, i że przeto nie mogą już być uwzględnione nadechodzące lub nadeszłe później podania o przyjęcie, mające na celu równoczesne rozpoczęcie służby aspirantów.

Żadną miarą jednakże nie może być odmawiane ochotnikom, czy mają prawo odwlekać rozpoczęcie służby, czy nie, dozwoleń przyjęcia dlatego, iż zgłoszenie się ich nastąpiło dopiero po rozpoczęciu peryodu służby czynnej, ponieważ wskazane względami wykształcenia wojskowego oznaczenie regularnego terminu do równoczesnego rozpoczęcia służby nie może służyć za powód do ograniczania dobrowolnego assenterunku, które ustawą wcale nie jest uzasadnione.

Tylko tym obowiązany do służby wojskowej, którzy dla swojej klasy wieku są już powołani do regularnego assenterunku, nie może być podług §. 20. ustawy o sile zbrojnej (artykuł ustawy LX. z r. 1868.) dozwoleń dobrowolne wstąpienie w ciąg peryodu assenterunku, którego wyjątkowe późniejsze rozpoczęcie na ten rok dodatkowo oznaczone zostanie.

Nie podlega przeto żadnej wątpliwości dalsze przyjmowanie jednorocznych ochotników pod przepisami ustawą warunkami, tylko nie mogą oni być pociągani teraz do służby czynnej, lecz mają rozpocząć takową z dniem 1. Października 1869. r., lub tego roku, który mogą obrać sami podług §. 21. ustawy o sile zbrojnej (artykuł ustawy).

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami krajowymi rozporządza państwowe Ministerstwo Wojny dalej, jak następuje:

1. Azeby mianowicie tym aspirantom do jednorocznej służby dobrowolnej, którzy należą do klas wieku, obowiązanych do tegorocznego regularnego

assenterunku, a dla braku przepisanych świadectw naukowych mają udowodnić wyższe wykształcenie złożeniem osobnego examinu, następczy sposobność do tego jeszcze przed rozpoczęciem peryodu assenterunku mają na nowo wejść w życie komissye examinacyjne przy dywizyjnych komendach armii.

2. Examina odbywają się przynajmniej raz na miesiąc, i mają być przedsiębrane zwyczajnie w ostatni czwartek każdego miesiąca.

3. Na przyszłość ma przy tych examinach dla zaprowadzenia jednostajnego postępowania służyć za prawidło następujący poniżej program.

4. Aspiranci, którzy udowodnić chcą wykształcenie naukowe świadectwami zagranicznych zakładów naukowych, mają załączyć do swoich podań najnowszy program lub statut tego zakładu naukowego za granicą, w którym na ostatku pobierali naukę, i którego świadectwa przedkładają.

5. Pod względem udowodnienia kwalifikacyi naukowej do jednorocznej służby ochotniczej będą zresztą uważane jako równe wyższym gimnazyom lub wyższym szkołom realnym, kurs praktykantów w niższo-austryackiej krajowej szkole rolniczej w Grossau i akademii handlowa w Peszcie.

Aspiranci rzeczonyj szkoły rolniczej mają udowodnić świadectwami tego zakładu naukowego, że ukończyli zupełnie kurs praktykantów i przynajmniej z dobrym postępem złożyli przepisane ściśle examina z wykładanych przedmiotów; przedkładane zaś przez ukończonych uczniów akademii handlowej w Peszcie przepisane świadectwa muszą być opatrzone podpisem nadzorca szkół, zapraszanego na każdy examen.

W końcu przypomina się jeszcze odnośnie do punktu VIII. organizacyjnych postanowień dla piechoty liniowej, że w punkcie 35. rozporządzenia okólnikowego z dn. 22. Grudnia 1868. r. prezyd. nr. 4554. zostało wprowadzie zakazanem przydzielenie jednorocznych ochotników do kadr rezerwowych w ogólności, ale nie do 4tych i 5tych batalionów połowy piechoty liniowej, którym to ostatnim, chociaż przez większą część roku ich stan zwykle jest niższy, nie zbywa na potrzebnych siłach naukowych.

P r o g r a m

examinów wstępnych dla jednorocznych ochotników.

1. Przedmioty examinacyjne są następujące:

A. Matematyka, a mianowicie:

a) Algebra,

b) Planimetrya, i

c) Stereometrya.

B. Historia,

C. Jeografia,

D. Łacina i

E. drugi z żyjących języków Austriacko-Węgierskiej Monarchii, albo zamiast jednego z tych języków język francuski lub angielski

Zamiast stereometrii mogą aspiranci podług wolnego wyboru składać examiny z dwóch z pomiędzy następujących przedmiotów, a mianowicie: z arytmetyki kupieckiej, historii naturalnej, fizyki lub chemii.

Kto składa examiny z arytmetyki kupieckiej, ma być examinowany z szczegółowej jeografii Monarchii Austriacko-Węgierskiej, z przeważnem uwzględnieniem jej handlu, przemysłu i statystyki.

Kto się nie poddaje examinom wymienionym pod **D** i **E**, może za każdy z nich składać examiny z któregośkolwiek z przedmiotów, oznaczonych w ustępie 2.), przyczem wybór przedmiotu o tyle jest nieograniczonym, o ile dotychczas aspirant nie wybrał już zamiast stereometrii dwóch z pomiędzy tych przedmiotów.

2. Co do objętości pojedynczych przedmiotów wymagane będą:

Algebra: włącznie ze zrównaniami drugiego stopnia z jedną cyfrą nieznaną;

Planimetria: włącznie z głównymi właściwościami linii przecięcia stożka;

Stereometria: cała;

Z historii: znajomość głównych wypadków historii powszechnej aż do drugiego pokoju paryskiego; bliższa znajomość dziejów Monarchii Austriacko-Węgierskiej;

Z jeografii: ogólna znajomość matematycznej i fizycznej jeografii, tudzież jeograficznych stosunków pięciu części świata; bliższa znajomość środkowej Europy i szczegółowa jeografia Monarchii Austriacko-Węgierskiej;

Z łaciny: tłumaczenie zadania na łacińskie, expozycja z Salustyusza lub Cezara;

Z historii naturalnej: przeglądowa znajomość trzech królestw natury;

Z fizyki: znajomość najważniejszych nauk;

Z chemii; znajomość podstaw elementarnych z uwzględnieniem ich zastosowania do najważniejszych gałęzi przemysłu.

3. Examin ma być przedsiębrany w języku, którym aspirant najlepiej włada, i w którym też żadaną będzie gruntowna znajomość gramatyki a oraz zdolność napisania na dany temat wyrobu bez błędów ortograficznych i dobrym stylem.

Żadana od aspiranta znajomość drugiego języka (pod 1. **E**) ma być udowodnioną tłumaczeniem zadania z książki i ze słuchu.

Baron Kuhn m. p.